

ASTRONOMİ

Prof. Dr. Osman DEMİRCAN

UÇAN DAİRE (Unidentified Flying Object: UFO)

Birçok kimsenin başka dünyalardan geldiğine inandığı, belirlenemeyen uçan cisimlerin varlığı, dünyanın değişik yerlerinde sık sık rapor edilmektedir. Bilirkişilerin incelemesinden sonra rapor edilen uçan dairelerden çoğunun, aslında uçak, parlak yıldız veya gezegen (genellikle Venüs gezegeni), meteor, yapay uydu, araştırma balonu, büyük kuş veya kuş sürüsü ve atmosferik olaylar oldukları görülmektedir. Raporlara göre uçan dairelerin tabak şeklinde veya uzunca bir yapıda oldukları söylenmektedir. Bazılarının geceleri çok parlak oldukları hızlı hareket ettikleri ifade edilmektedir. Bunlardan bir kısmı aynalardan yansımayla kasıtlı olarak yaratılan görüntülerdir. Görüntülerin zig zag çizen hızlı hareketi, aynanın hareketiyle kolayca sağlanmaktadır. Bazı uçan dairelerin inişleri, içlerinden garip yaratıkların çıktığı hatta rapor edenleri alıp bir süre tutsak ettikleri, yeryüzüne inen uçan dairelerin çevrede güçlü elektrik ve manyetik alan oluşturdukları ve her türlü âletin çalışmasını durdurdukları ifade edilmektedir. İncelenen bu durumlardan çoğunun, rapor edenlerin hayal ürünü olduğu anlaşılmıştır. Diğer bir kısmının da fiziksel olarak açıklanabilen normal cisim ve olaylar olduğu görülmüştür. Şimdilik bilinenlerle açıklanamayan uçan daire raporları sınıflanıp kaydedilmektedir.

Birçok bilim adamına göre başka dünyalardan gelen uçan daire yoktur ve tüm uçan daire raporlarının doğal açıklamaları vardır. 1949-69 arasında ortaya çıkan uçan daire raporlarını inceleyen meşhur fizikçi Edward Condon'a göre durum böyledir. Her şeye karşın bugün dahi bazı bilim adamları açıklanamayan uçan daire raporlarına dayanarak, bunlardan en azından bazılarının üstün medeniyete sahip başka dünyalardan gelebileceklerine inanmaktadır.

Bugün bilinenlerle açıklanamayan uçan daireler için en tutarlı görüşler (i) ender oluşan ve şimdiye kadar incelenememiş atmosfer olayları (ii) ve bazı insanlarda hayalle karışık algılama bozuklukları şeklinde yorumlanmaktadır. Özellikle şiddetli fırtınalardan sonra ilginç top gibi parlak bulutların oluştuğu bilinmektedir. Diğer taraftan ortaçağlarda, eğitim-

miş birçok kişinin bile gökyüzünde kanlı kılıçlar, altın haçlar ejderhalar gördüğü kaydedilmektedir. Bugün bu tür şeyler görünmemekte, fakat hareketli disk biçimli cisimler görünmektedir. Bu görüşlere karşın en azından bazı uçan dairelerin iz bıraktıkları alan etkileri oldukları ve buna göre hayal değil, fakat fiziksel cisimler olmaları gerektiği bilinmektedir. Uçan dairelerin diğer dünyalardan gelen ziyaretçiler olabileceğini gösteren hiçbir tutarlı kanıt yoktur. Radyo astronomlar, yıldızlardan canlı varlıkların olduğuna ilişkin hiçbir anlamlı mesaj alamamakta, biyologlar dünya benzeri gezegenlerde canlıların yaygın olabileceğine inanmamakta ve astronomlar da, diğer yıldızların dünya benzeri gezegenleri olup olmadığını gösterememektedir. Bugün için üstün medeniyetlerin kurulduğu düşünülen başka dünyalardan dünyaya ziyaretçiler geldiğine ve geçmişte gelmiş olabileceğini gösteren hiçbir inandırıcı kanıt bulunmamaktadır.

Dünya'nın Dönme Hızı Azalıyor

Edmund Halley'in 1693'te yaptığı bir çalışmadan sonra astronomlar gün süresinin sabit olmadığını biliyorlar. Dünya'nın dönme hızı zamanla azaldığı için gün süresi de uzamaktadır. Yakın geçmişte, Dünya'nın yavaşladığını gösteren yeni kanıtlar bulundu. Kavin D.Pang ve arkadaşları, geçmişte gözlenen Ay ve Güneş tutulmalarının gözlem zamanlarıyla hesaplanan tutulma zamanlarını karşılaştırarak, o zamanki gün sürelerini bulmuşlardır. Kavin D.Pang ve arkadaşlarının hesaplarına göre, örneğin Çinliler tarafından 13 Kasım 532, İ.Ö. 21 Nisan 899 ve İ.Ö. 16 Ekim 1876 tarihlerinde gözlenen Ay ve Güneş tutulmaları sırasında gün uzunluklarının bugüne göre sırasıyla 0.022, 0.042 ve 0.070 saniye daha kısa olması gerekmektedir. Yani yeni kanıtlar gün süresinin ortalama 63400 yılda bir saniye kadar uzadığını göstermektedir. Buna göre, bugün dünden $0.3 \cdot 10^{-9}$ saniye daha uzundur. Bugün Dünya'nın bir tam dönme süresi (yani sabit yıldızlara göre bir gün) ortalama güneş zamanı cinsinden 23 saat 56 dakika 4.09054 saniye olarak bilinmektedir. Dünya'nın dönme hızındaki bu çok küçük azalma, Ay'ın çekiminden ve kendi içindeki maddenin düzgün dağılmamış olmasından kaynaklanmaktadır.